

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
НАПНУ Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Національний університет
«Львівська політехніка»
Інститут права, психології та інноваційної освіти,
кафедра педагогіки та інноваційної освіти
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Черкаський національний університет ім.Б.Хмельницького**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ І
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ОСВІТНЬОМУ ТА НАУКОВОМУ
ПРОСТОРІ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

4 листопада 2022 року

МУКАЧЕВО

УДК 373.2(063)

А 43

Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі : збірник тез доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 4 листопада 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.І.Бондар (гол.ред.) та ін. – Мукачєво : МДУ, 2022. – 319 с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол №9 від «21» листопада 2022 р.)**

Рецензенти:

Фізеші О.Й. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

Атрощенко Т.О. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту Мукачівського державного університету.

У збірнику вміщено тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі». Учасники конференції розкривають проблеми педагогічної освіти та розвитку особистості, використання новітніх технологій та інновацій в освіті, виховання особистості в контексті сучасної освітньої парадигми, особливості психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців до реалізації завдань компетентнісного підходу в освітньому процесі, дидактико-методичного супроводу компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі, сучасного стану та перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні, теорії і практики управління освітою, історії педагогіки.

Видання призначено для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, працівників системи освіти.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Редакційна колегія:

Бондар Т.І. – д. пед. наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту.

Добош Олена Михайлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Пинзеник Олена Мафтеївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Фенцик Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

Швардак Маріанна Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту, Мукачівський державний університет.

ЗМІСТ
РОЗДІЛ 1

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ

<i>Михайло Барко</i>	11
РОЗВИТОК САМОСТІЙНОСТІ УЧНІВ У ДРУГОМУ КЛАСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
<i>Наталія Башавець, Ірина Баранова</i>	14
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ	
<i>Любов Біган, Маріанна Горват</i>	18
АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ІДЕЙ ТОЛЕРАНТНОСТІ В ДИСКУРСІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
<i>Любомир Брижак</i>	23
ЗМІСТ ТЕРМІНОПОНЯТТЯ «НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»	
<i>Мирослава Газдик</i>	26
ЗНАЧИМІСТЬ ПРАКТИЧНО-ДІЯЛЬНІСНОГО КОМПОНЕНТА У СФОРМОВАНOSTІ ГОТОВНОСТІ ДО МАЙБУТНІХ ОПЕРАТОРІВ З ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Любов Дольнікова</i>	31
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТРАКТУВАННЯ ВІДМІННОСТЕЙ ПРОЦЕСІВ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ ТА ОПАНУВАННЯ ВМІНЬ	
<i>Федір Загура, Наталія Мукан</i>	34
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»	
<i>Людмила Керенович, Марія Кузьма-Качур,</i>	37
СПОСТЕРЕЖЕННЯ ТА СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ ЯК ПЕДАГОГІЧНІ КАТЕГОРІЇ	
<i>Мирослава Кохан, Марія Кузьма-Качур,</i>	40
САМОКОНТРОЛЬ ТА ЕТАПИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
<i>Крістіан Луца</i>	42
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
<i>Аліна Мотря, Наталія Лалак</i>	45
ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	
<i>Діана Синичка, Маріанна Горват</i>	50
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
<i>Іванна Скоблей, Марія Кузьма-Качур</i>	55
ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ: СУТНІСНА	

ХАРАКТЕРИСТИКА

РОЗДІЛ 2 НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ

<i>Олена Бобирєва</i>	58
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ У ФОРМУВАННІ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	
<i>Тімеа Гонак, Марія Кузьма-Качур</i>	62
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
<i>Наталка Лібак</i>	64
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
<i>Катерина Мовчан, Ніколетта-Єлізавета Будяненко</i>	67
БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА	
<i>Діана Олексій, Любов Фенчак</i>	69
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ	
<i>Володимир Орбан</i>	72
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЦИФРОВИХ СИСТЕМ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	
<i>Ганна Побірченк, Олександра Побірченко</i>	77
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ З МАТЕМАТИКИ В ОБ'ЄДНАНИХ АРАБСЬКИХ ЕМІРАТАХ	
<i>Марія Фенчак, Любов Фенчак</i>	79
ОНЛАЙН – ПАРТНЕРСТВО З БАТЬКАМИ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ЯК ВИМОГА СУЧАСНОСТІ	
<i>Артем Чуйков, Тетяна Курінна</i>	83
ВІРТУАЛЬНА ДОШКА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	
<i>Юліанна Юхта</i>	88
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ	
<i>Михайло Яцура</i>	91
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДОЦІЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО МЕНЕДЖЕРА	

РОЗДІЛ 3
ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ
СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ

<i>Сергій Пішун</i>	95
АКСЮЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ВЕКТОР У РЕАЛІЗАЦІЇ	
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	

РОЗДІЛ 4

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ КОМПЕТЕНТНІСНОГО
ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

<i>Тетяна Атрощенко, Оксана Попович</i>	97
ХАРАКТЕРИСТИКА ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК	
ІНДИКАТОРА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ	
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Олена Добош</i>	101
ДИСЦИПЛІНА «МЕТОДИЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ	
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ» В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ	
ФАХІВЦІВ ЗДО	
<i>Галина Гудачок</i>	104
ФОРМУВАННЯ ПРОГНОСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
<i>Наталія Ільканич, Мирослава Томашевська</i>	106
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ	
ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Вікторія Качмар, Надія Брижак</i>	109
ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	
<i>Антоніна Микуліна</i>	112
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО САМОСТІЙНОЮ	
РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ	
<i>Андрея Молнар-Чатлош</i>	117
ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ	
У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ УГОРЩИНИ	
<i>Ілона Фегер, Мирослава Томашевська</i>	120
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	
МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ВИШОЇ ОСВІТИ	
<i>Оксана Фенцик</i>	125
АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ	
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	
<i>Оксана Фенцик, Зореслава Станинець</i>	128
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО	
ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ	

робота парами, презентація студентських ідей та творчих вправ і завдань - написання казок, сценаріїв для лялькових вистав, складання загадок кросвордів, розробка конспектів занять тощо сприяє кращому засвоєнню педагогічних знань, виробленню на їх основі професійних умінь, формуванню установки на самостійне і творче застосування в практичній діяльності.

Проаналізувавши теоретичні аспекти підготовки майбутніх вихователів ЗДО, можна зазначити, що означена проблема є актуальною в сучасних умовах розвитку системи освіти. Науковці звертаються до різних компонентів підготовки майбутніх вихователів ЗДО, однак проблеми формування професійної майстерності майбутніх фахівців як комплексного утворення особистості вони не торкаються, а відтак вона ще не стала предметом окремого дослідження для майбутніх вихователів ЗДО.

Список використаних джерел

1. Швець Т.А. Особливості становлення поняття «професійна майстерність майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів». *Педагогічний альманах: Збірник наукових праць*. Вип.13. Херсон:РІПО, 2012. С.210-204.
2. Загородня Л.П., Титаренко С.А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навч. посібник. Суми. Університетська книга, 2010.- 319 с.

УДК 378:373.3.011.3-051:004

Вікторія Качмар,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта
Надія Брижак,
к.пед.наук., доцент,
доцент кафедри теорії та методики початкової освіти
Мукачівський державний університет

ВИЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Сьогодні пріоритетом реформування вищої освіти є спрямованість на формування у майбутніх учителів системи інтегральних, загальних, фахових компетентностей, які дадуть змогу якісно виконувати свої професійні обов'язки.

Виходячи з того, що у Державному стандарті початкової освіти (2018) зазначена об'єктивна необхідність формування в учнів початкової школи 11 ключових компетентностей, то суспільство висуває нові вимоги до підготовки майбутніх учителів початкових класів.

Нормативними документами (Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту, Концепція «Нова українська школа», Професійні стандарти «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель із початкової освіти») передбачено забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження в освітній процес новітніх педагогічних технологій, формування необхідних компетенцій у закладі вищої освіти.

Теоретичні положення щодо вдосконалення в освіті компетентнісного підходу активно досліджували вчені: І. Зязюн, Л. Пироженко, О. Пометун, О. Савченко та інші. Питанням формування професійних компетенцій, умінь і якостей, необхідних майбутньому вчителю у своїх дослідженнях приділяють увагу Є. Барбіна, О. Дубасенюк, Н. Кічук, А. Маркова, О. Семенов. До проблеми формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів звертались І. Андрійко, Є. Борисенко, Л. Босова, Г. Жданов, М. Кларін, О. Макаренко, Л. Панова, О. Пометун, М. Радишевська, Г. Харитонова, Дж. Річардз та ін.

Важливим етапом у проведенні дослідження є аналіз базових понять «інтерація», «компетенція», «інтерактивна компетентність».

З довідково-енциклопедичних джерел відомо, що слово «інтерація» («взаємодія») походить від латинського, французького та англійського «interaction», складовими елементами якого є префікс «inter», що означає «між», «посеред» та корінь «action» – дія, діяльність. Тобто, активізація роботи майбутніх учителів початкових класів в парній, груповій діяльності, це вміння

встановлювати міжособистісний контакт, приймати спільні рішення, вміння рівноправної участі у спільній діяльності, накопичення досвіду толерантного, поважного ставлення до різних поглядів і думок у ході

виконання поставлених навчальних завдань.

Згідно Концепції «Нова українська школа» сучасний вчитель має бездоганно знати свій предмет, любити дітей і свою професію, виступати не лише в ролі вихователя, наставника та викладача, а й коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини [2]. У своїй діяльності педагог Нової української школи має спиратися на компетентнісний, особистісний, діяльнісний підходи.

Термін компетенція (від лат. «competentia» – належати за правом) трактується як «коло питань, в яких людина володіє знаннями, необхідними для здійснення своєї діяльності» [3, с. 166].

Дефініція «інтерактивна компетентність» у Великому тлумачному словнику сучасної української мови трактується як добра обізнаність про взаємодію; коло повноважень якої-небудь установи або особи під час взаємодії [1, с. 24].

Дж. Річардз у своїй науковій роботі дає визначення інтерактивної компетентності, що становить собою здатність відповідати правилам та вимогам спілкування на занятті та в реальному житті; здатність взаємодіяти з ровесниками та дорослими під час виконання будь-якого завдання. Для того, щоб мати інтерактивну компетентність, слід спиратися на три основні функції: 1) розуміти та розшифровувати очікуваний результат після виконання завдання та отримання нової інформації; 2) брати активну участь у виконанні одного або кількох завдань; 3) отримувати відповідний відгук згідно з якістю виконаного завдання [5].

Дослідниця Г. Харитоновна визначає інтерактивну компетентність як особистісну здатність педагога, що дозволяє йому в різних, мінливих умовах, ефективно організовувати спільну діяльність, успішне спілкування з учнями, в результаті яких відбуваються позитивні зміни взаємодіючих суб'єктів, пов'язані з їх внутрішнім ростом і розвитком, приводять до найбільш повної самореалізації особистості в ситуаціях взаємодії [4, с. 46].

Безперечно, інтерактивна компетентність характеризується як опанування

системою знань у межах професійної діяльності, усвідомленням необхідності побудови освітнього процесу на основі взаємодії його основних суб'єктів, наявністю позитивного досвіду такої взаємодії й навчання завдяки методам і прийомам взаємодії в навчальному і виховному процесах.

Специфіка формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів початкової освіти полягає у здобутті знань про: індивідуальні психічні і психологічні особливості спілкування, морально-етичні, духовні і культурні цінності взаємодії, про рівень актуального розвитку і зону найближчого розвитку, організацію і здійснення взаємодії на занятті; інтерактивні стилі викладання і навчання; про інтерактивні режими спільної діяльності учасників освітнього процесу; у розширенні вмінь: встановлювати контакт для спілкування і взаємодії; адаптувати теоретичний матеріал для викладання на засадах інтеракції; відбирати і застосовувати завдання для подальшого розвитку вмінь інтерактивної діяльності; ставлення до думок і реакцій учасників взаємодії із повагою і толерантністю; творчого розв'язання задач інтерактивного характеру під час вивчення фахових предметів; у накопиченні здібностей: спільної діяльності; виконання інтерактивних завдань у колективі і самостійно; збагачення індивідуального досвіду навчання; рефлексії щодо досягнутих результатів; отримання і надання зворотного зв'язку про якість виконання завдань під час вивчення фахових предметів.

Отже, завдяки професійному володінню інтерактивною компетентністю майбутній вчитель початкових класів зможе правильно поводитися у будь-якій ситуації взаємодії, що виникає в процесі навчальної, позанавчальної іншої діяльності. До того ж інтерактивна компетентність дозволяє йому бути гнучким у разі зміни ситуації.

Список використаних джерел

1. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – Київ: Перун, 2004. – С. 24
2. Концепція «Нова українська школа» / упор. : Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник та ін.; за ред. М. Грищенка. [Електронний ресурс]. Режим доступу :<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничук. – К.: Головна редакція УРЕ, 1985. – 968 с.

4. Харитонов А.Г. Развитие интерактивной компетентности студентов в образовательном процессе педагогического колледжа: дис. ...канд. пед. наук.: 13.00.01 / Иркутский государственный педагогический университет. Иркутск, 2005. 220 с.

5. Richards, J. C., Farrell, T. S. C. Professional Development for Language Teachers. Strategies for Teacher Learning. CUP. UK, 2005. – 180 p. – p. 151-155.

УДК 378.018:378.041(043.2)

Антоніна Микуліна
старший викладач кафедри
дошкільної та спеціальної освіти
Мукачівський державний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ ЗДОБУВАЧІВ

Сучасний соціальний і економічний розвиток України потребує перебудови вищої школи і визначає такі її напрямки: розвиток активності, самостійності і творчих здібностей майбутніх фахівців; які зможуть самостійно приймати рішення, пов'язані з майбутньою професією, формування у молодих фахівців прагнення до безперервної самоосвіти, здатності постійно оновлювати здобуті наукові знання, вміння швидко адаптуватися до змін та коригувати професійну діяльність.

З позиції підвищення якості підготовки фахівців активізуються процеси отримання і засвоєння знань здобувачами при їх самостійній роботі. Мотивоване самостійне навчання сприяє розвитку у здобувачів навичок самостійного аналізу, творчих здібностей, аналітичного мислення.

Самостійна робота як специфічна форма навчальної діяльності спонукається мотивами: власного самовдосконалення, особистого росту, поглиблення знань, розширення світогляду. Організація викладачем самостійної роботи повинна мати керований характер і стимулювати здобувача. При цьому необхідно враховувати не тільки специфіку предмету, складність навчальної дисципліни, цілі її вивчення, але й рівень знань, умінь, навичок здобувачів в межах оволодіння предметом, сформованості умінь і навичок самостійної роботи.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>